

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ

Γ΄ ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 11 ΙΟΥΝΙΟΥ 2018 – ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ:

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

ΘΕΜΑ Α

A1. Θεωρία, βλέπε σχολικό βιβλίο σελ. 99.

A2.

α. Ψευδής

β. Η συνάρτηση $f(x) = \begin{cases} \frac{1}{x}, & x > 0 \\ x, & x \leq 0 \end{cases}$ είναι '1-1', αλλά όχι γνησίως μονότονη.

A3. Θεωρία, βλέπε σχολικό βιβλίο σελ. 216.

A4.

α. Λάθος

β. Λάθος

γ. Σωστό

δ. Σωστό

ε. Σωστό

ΘΕΜΑ Β

B1. Η f είναι συνεχής στο $\mathbb{R}^*$, ως διαφορά των συνεχών συναρτήσεων $y = x$ και $y = \frac{4}{x^2}$.

Για κάθε $x \neq 0$ είναι: $f'(x) = 1 + \frac{8}{x^3} = \frac{x^3 + 8}{x^3}$

$$f'(x) = 0 \Leftrightarrow x^3 = -8 \Leftrightarrow x = -2$$

Η f είναι γνησίως αύξουσα στο $(-\infty, -2]$ και στο $(0, +\infty)$ και η f είναι γνησίως φθίνουσα στο $[-2, 0)$

Η f παρουσιάζει τοπικό μέγιστο στο -2 το $f(-2) = -3$

x	$-\infty$	-2	0	$+\infty$
x^3	-	-		+
$x^3 + 8$	-	+		+
$f'(x)$	+	-		+
$f(x)$	↗	↘		↗

-3
τ.μ.

B2.

Για κάθε $x \neq 0$ είναι: $f''(x) = -\frac{24}{x^4} < 0$.

Άρα η f είναι κοίλη στο $(-\infty, 0)$ και στο $(0, +\infty)$.

Δεν έχει σημεία καμψής.

B3.

$$\lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0^+} \left(x - \frac{4}{x^2} \right) = -\infty$$

Άρα η $x = 0$ είναι κατακόρυφη ασύμπτωτη της C_f .

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{f(x)}{x} = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{x - \frac{4}{x^2}}{x} = \lim_{x \rightarrow -\infty} \left(1 - \frac{4}{x^3} \right) = 1$$

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} (f(x) - x) = \lim_{x \rightarrow -\infty} \left(x - \frac{4}{x^2} - x \right) = \lim_{x \rightarrow -\infty} -\frac{4}{x^2} = 0$$

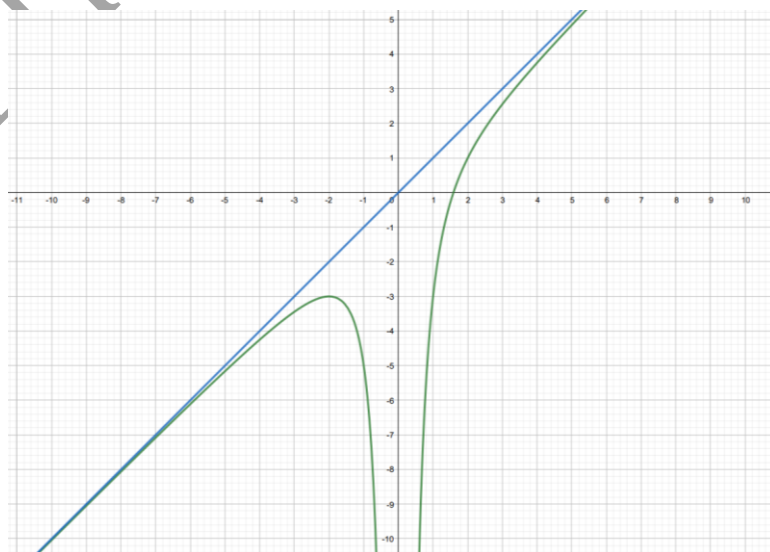
Άρα η $y = x$ είναι πλάγια ασύμπτωτη της C_f στο $-\infty$.

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{f(x)}{x} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x - \frac{4}{x^2}}{x} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \left(1 - \frac{4}{x^3} \right) = 1$$

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} (f(x) - x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \left(x - \frac{4}{x^2} - x \right) = \lim_{x \rightarrow +\infty} -\frac{4}{x^2} = 0$$

Άρα η $y = x$ είναι πλάγια ασύμπτωτη της C_f στο $+\infty$.

B4.

ΘΕΜΑ Γ

Γ1.

Εύρεση εμβαδού τετραγώνου

$$E_{\text{ΤΕΤΡ}} = \frac{x^2}{16}$$

Εύρεση ακτίνας

$$L = 2\pi R \Leftrightarrow 8 - x = 2\pi R \Leftrightarrow R = \frac{8-x}{2\pi} \quad (1)$$

Εύρεση εμβαδού κύκλου

$$E_{\text{ΚΥΚΛΟΥ}} = \pi R^2 \stackrel{(1)}{\Leftrightarrow} E_{\text{ΚΥΚΛΟΥ}} = \pi \left(\frac{8-x}{2\pi} \right)^2 = \pi \frac{(8-x)^2}{4\pi^2} = \frac{(8-x)^2}{4\pi}$$

Εύρεση συνολικού εμβαδού

$$E_{\text{ΟΛ}} = E_{\text{ΤΕΤΡ}} + E_{\text{ΚΥΚΛΟΥ}} = \frac{x^2}{16} + \frac{(8-x)^2}{4\pi} = \frac{\pi x^2 + 4(8-x)^2}{16\pi} = \frac{(\pi+4)x^2 - 64x + 256}{16\pi}, \quad x \in (0,8)$$

$$\text{ΑΡΑ } E(x) = \frac{(\pi+4)x^2 - 64x + 256}{16\pi}, \quad x \in (0,8)$$

Γ2.

$$E'(x) = \frac{1}{16\pi} \cdot [(\pi+4)x^2 - 64x + 256] = \frac{1}{16\pi} \cdot [2(\pi+4)x - 64] = \frac{(\pi+4)x}{8\pi} - \frac{4}{\pi}$$

$$E'(x) = 0 \Leftrightarrow \frac{(\pi+4)x}{8\pi} - \frac{4}{\pi} = 0 \Leftrightarrow x = \frac{32}{\pi+4}$$

$$E'(x) > 0 \Leftrightarrow \frac{(\pi+4)x}{8\pi} - \frac{4}{\pi} > 0 \Leftrightarrow x > \frac{32}{\pi+4}$$

x	0	$\frac{32}{\pi+4}$	8
E'		-	+
E			

Η $E(x)$ συνεχής στο $\left(0, \frac{32}{\pi+4}\right]$ με $E'(x) < 0$ στο $\left(0, \frac{32}{\pi+4}\right)$ άρα E γνησίως φθίνουσα στο $\left(0, \frac{32}{\pi+4}\right]$

Η $E(x)$ συνεχής στο $\left[\frac{32}{\pi+4}, 8\right)$ με $E'(x) > 0$ στο $\left(\frac{32}{\pi+4}, 8\right)$ άρα E γνησίως αύξουσα στο $\left[\frac{32}{\pi+4}, 8\right)$

Για $x = \frac{32}{\pi+4}$ παρουσιάζει ολικό ελάχιστο το $E\left(\frac{32}{\pi+4}\right)$

Εύρεση διαμέτρου

$$R = \frac{8-x}{2\pi} \Leftrightarrow 2R = \frac{8-x}{\pi} \Leftrightarrow \delta = \frac{8-x}{\pi}$$

$$\text{για } x = \frac{32}{\pi+4} \text{ έχω } \delta = \frac{8 - \frac{32}{\pi+4}}{\pi} = \frac{8\pi+32 - 32}{\pi(\pi+4)} = \frac{8\pi}{(\pi+4)\pi} = \frac{8}{\pi+4}$$

Εύρεση πλευράς τετραγώνου

$$\frac{x}{4} = \frac{\frac{32}{\pi+4}}{4} = \frac{8}{\pi+4}$$

Άρα η διάμετρος είναι ίση με την πλευρά του τετραγώνου.

Γ3.

Εύρεση συνόλου τιμών στο $\Delta_1 = \left(0, \frac{32}{\pi+4}\right]$

Η Ε είναι συνεχής και γνησίως φθίνουσα στο Δ_1

$$E(\Delta_1) = \left[E\left(\frac{32}{\pi+4}\right), \lim_{x \rightarrow 0^+} E(x) \right) = \left(\frac{16}{\pi+4}, \frac{16}{\pi} \right) \text{ διότι}$$

- $$E\left(\frac{32}{\pi+4}\right) = \frac{(\pi+4)\left(\frac{32}{\pi+4}\right)^2 - 64\frac{32}{\pi+4} + 256}{16\pi} = \frac{\frac{32^2}{\pi+4} - 64\frac{32}{\pi+4} + 256}{16\pi}$$

$$= \frac{-\frac{1024}{\pi+4} + 256}{16\pi} = \frac{16}{\pi+4} < 4$$
- $$\lim_{x \rightarrow 0^+} E(x) = \frac{16}{\pi} > 5$$

Εύρεση συνόλου τιμών στο $\Delta_2 = \left[\frac{32}{\pi+4}, 8\right)$

Η Ε είναι συνεχής και γνησίως αύξουσα στο Δ_2

$$E(\Delta_2) = \left[E\left(\frac{32}{\pi+4}\right), \lim_{x \rightarrow 8^-} E(x) \right) = \left[\frac{16}{\pi+4}, 4 \right) \text{ διότι}$$

- $$E\left(\frac{32}{\pi+4}\right) = \frac{(\pi+4)\left(\frac{32}{\pi+4}\right)^2 - 64\frac{32}{\pi+4} + 256}{16\pi} = \frac{\frac{32^2}{\pi+4} - 64\frac{32}{\pi+4} + 256}{16\pi}$$

$$= \frac{-\frac{1024}{\pi+4} + 256}{16\pi} = \frac{16}{\pi+4} < 4$$
- $$\lim_{x \rightarrow 8^-} E(x) = 4$$

Το 5 ανήκει στο $E(\Delta_1) = \left(\frac{16}{\pi+4}, \frac{16}{\pi}\right)$ κι όχι στο $E(\Delta_2) = \left[\frac{16}{\pi+4}, 4\right)$ άρα υπάρχει μοναδικός τρόπος να κοπεί το σύρμα.

ΘΕΜΑ Δ

Δ1.

$$f'(x) = 2e^{x-a} - 2x, \quad f''(x) = 2e^{x-a} - 2$$

$$f''(x) = 0 \Leftrightarrow 2e^{x-a} - 2 = 0 \Leftrightarrow x = a$$

$$f''(x) > 0 \Leftrightarrow 2e^{x-a} - 2 > 0 \Leftrightarrow x > a$$

x	$-\infty$	a	$+\infty$
f''	-	0	+
f			

Η f συνεχής στο $(-\infty, a]$ και $f''(x) < 0$ στο $(-\infty, a)$ άρα η f είναι κοίλη στο $(-\infty, a]$

Η f συνεχής στο $[a, +\infty)$ και $f''(x) > 0$ στο $(a, +\infty)$ άρα η f είναι κυρτή στο $[a, +\infty)$

Ισχύει ότι $f''(a) = 0$ και αλλάζει η κυρτότητα γύρω από το a.

Το σημείο $(a, f(a))$ είναι το μοναδικό σημείο καμψής.

Δ2.

Εύρεση συνόλου τιμών στο $\Delta_1 = (-\infty, a]$

Η f' είναι συνεχής και γνησίως φθίνουσα στο Δ_1

$$f'(\Delta_1) = \left[f'(a), \lim_{x \rightarrow -\infty} f'(x) \right) = (2(1-a), +\infty) \text{ διότι}$$

- $f'(a) = 2(1-a) < 0$ αφού $a > 1$
- $\lim_{x \rightarrow -\infty} f'(x) = +\infty$

Εύρεση συνόλου τιμών στο $\Delta_2 = (a, +\infty)$

Η f' είναι συνεχής και γνησίως αύξουσα στο Δ_2

$$f'(\Delta_2) = \left(\lim_{x \rightarrow a^+} f'(x), \lim_{x \rightarrow +\infty} f'(x) \right) = (2(1-a), +\infty) \text{ διότι}$$

- $\lim_{x \rightarrow +\infty} f'(x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} (2e^{x-a} - 2x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} 2e^{x-a} \left(1 - \frac{x}{e^{x-a}} \right) = +\infty$

$$\bullet \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x}{e^{x-a}} \stackrel{D.L.H}{=} \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{1}{e^{x-a}} = 0$$

Επειδή $0 \in f'(\Delta_1)$ τότε υπάρχει $x_1 \in \Delta_1$ ώστε $f'(x_1) = 0$

(x_1 μοναδικό, αφού f' γνησίως φθίνουσα στο $(-\infty, a]$)

Επειδή $0 \in f'(\Delta_2)$ τότε υπάρχει $x_2 \in \Delta_2$ ώστε $f'(x_2) = 0$

(x_2 μοναδικό, αφού f' γνησίως αύξουσα στο $[\alpha, +\infty)$)

$$x < x_1 \stackrel{f':\downarrow}{\Leftrightarrow} f'(x) > f'(x_1) \Leftrightarrow f'(x) > 0$$

$$x_1 < x < a \stackrel{f':\downarrow}{\Leftrightarrow} f'(x_1) > f'(x) \Leftrightarrow f'(x) < 0$$

$$x > x_2 \stackrel{f':\uparrow}{\Leftrightarrow} f'(x) > f'(x_2) \Leftrightarrow f'(x) > 0$$

$$a < x < x_2 \stackrel{f':\uparrow}{\Leftrightarrow} f'(x) < f'(x_2) \Leftrightarrow f'(x) < 0$$

x	$-\infty$	x_1	a	x_2	$+\infty$
f'	+		-		+
f		o		o	

Η f συνεχής στο $(-\infty, x_1]$ και $f'(x) > 0$ στο $(-\infty, x_1)$ άρα f είναι γνησίως αύξουσα στο $(-\infty, x_1]$

Η f συνεχής στο $[x_1, x_2]$ και $f'(x) < 0$ στο (x_1, x_2) άρα f είναι γνησίως φθίνουσα στο $[x_1, x_2]$

Η f συνεχής στο $[x_2, -\infty)$ και $f'(x) > 0$ στο $(x_2, -\infty)$ άρα f είναι γνησίως αύξουσα στο $[x_2, -\infty)$

Επίσης $f'(x_1) = 0, f'(x_2) = 0$ κι επειδή αλλάζει η μονοτονία της f εκατέρωθεν των x_1, x_2 άρα x_1 θέση τοπικού μεγίστου και x_2 θέση τοπικού ελαχίστου.

Δ3.

$$\text{Είναι } f'(1) = 2e^{1-\alpha} - 2 = 2(e^{-\alpha} - 1) < 0$$

Αφού

- $\alpha > 1 \Leftrightarrow -\alpha < -1 \Leftrightarrow 1 - \alpha < 0$
- $e^{1-\alpha} < 1 \Leftrightarrow e^{1-\alpha} - 1 < 0$

Επειδή $f'(x) < 0$ στο (x_1, x_2) .

Έπεται ότι $1 \in (x_1, x_2)$ και επειδή $\alpha > 1$ έπεται ότι: $x_1 < 1 < \alpha < x_2$.

Στο (x_1, x_2) η f είναι γνησίως φθίνουσα, άρα '1-1'

Οπότε η $f(x) = f(1)$ έχει μοναδική λύση την $x = 1 \notin (\alpha, x_2)$

Δ4.

Για $\alpha = 2$ είναι $f(x) = 2e^{x-2} - x^2$ και $f'(x) = 2e^{x-2} - 2x$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

Η εφαπτομένη της C_f στο $(2, f(2))$ είναι η:

$$\varepsilon: y - f(2) = f'(2)(x - 2) \Leftrightarrow y = -2x + 2$$

Η συνάρτηση f στο $[2, 3]$ είναι κυρτή από το ερώτημα (Δ1), άρα η C_f είναι πάνω από την (ε) εκτός του σημείου $(2, f(2))$ στο διάστημα $[2, 3]$.

Άρα $f(x) \geq -2x + 2$ και η ισότητα ισχύει μόνο για $x = 2$.

Αφού $\sqrt{x-2} \geq 0$ για $x \in [2, 3]$ είναι:

$$f(x)\sqrt{x-2} \geq (-2x+2)\sqrt{x-2} \text{ και η ισότητα ισχύει μόνο για } x = 2.$$

$$\text{Οπότε } \int_2^3 f(x)\sqrt{x-2}dx > \int_2^3 (-2x+2)\sqrt{x-2}dx$$

$$I = \int_2^3 (-2x+2)\sqrt{x-2}dx = -2\int_2^3 x\sqrt{x-2}dx + 2\int_2^3 \sqrt{x-2}dx, \text{ με}$$

$$\begin{aligned} \int_2^3 x\sqrt{x-2} dx & \stackrel{u=x-2}{=} \int_0^1 (u+2)\sqrt{u} du = \int_0^1 u\sqrt{u} du + 2\int_0^1 \sqrt{u} du = \\ & \int_0^1 u^{\frac{3}{2}} du + 2\int_0^1 u^{\frac{1}{2}} du = \left[\frac{2}{5} u^{\frac{5}{2}} \right]_0^1 + 2 \left[\frac{2}{3} u^{\frac{3}{2}} \right]_0^1 = \frac{2}{5} + \frac{4}{3} = \frac{26}{15} \\ \int_2^3 \sqrt{x-2} dx & = \int_2^3 (x-2)^{\frac{1}{2}} dx = \left[\frac{2}{3} (x-2)^{\frac{3}{2}} \right]_2^3 = \frac{2}{3} \end{aligned}$$

$$\text{Άρα } I = -2 \frac{26}{15} + 2 \frac{2}{3} = -\frac{52}{15} + \frac{4}{3} = -\frac{32}{15}$$

$$\text{Τελικά } \int_2^3 f(x)\sqrt{x-2} dx > -\frac{32}{15}$$

Επιμέλεια: Βασιλάτος Κοσμάς

Καναβός Φώτης

Κανακάκης Γιώργος

Κατωπόδης Σπύρος

Μακρίδης Ηλίας

Μπαλτσαβιάς Βενέδικτος

Οικονομόπουλος Αναστάσιος

Ρούτης Κωνσταντίνιος